

**Protokół z siódmego posiedzenia plenarnego
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego
z dnia 27 września 2016 r.**

Ad 1. Otwarcie posiedzenia plenarnego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.

Siódme posiedzenie plenarne Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego (zwanej dalej „WRDS”) odbyło się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, a otworzyła je i poprowadziła **Pani Wiesława Janczak** – Przewodnicząca WRDS Województwa Lubelskiego.

Wiesława Janczak - Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Pani Przewodnicząca powitała zaproszonych na posiedzenie gości oraz członków WRDS. Następnie zapytała członków WRDS czy przyjmują proponowany porządek obrad.

Członkowie WRDS zdecydowali o zamianie kolejności pomiędzy pkt 2 i 3.

GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM PORZĄDKU OBRAD

<u>Głosy za</u>	- 20
<u>Głosy przeciw</u>	- 0
<u>Głosy wstrzymane</u>	- 0

Członkowie WRDS jednomyślnie przyjęli porządek obrad.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia plenarnego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.

- Powitanie zaproszonych gości i członków Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego;
- Przyjęcie porządku obrad posiedzenia;
- Przyjęcie protokołu z posiedzenia plenarnego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.;
- *informacja o nagrywaniu posiedzenia ze względu na cele protokolarne.

➤ Pani Wiesława Janczak – Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.

2. Kształcenie zawodowe Pielęgniarek i Położnych.

- Omówienie wyników pracy Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS przez Pana Marka Chmielewskiego – Przewodniczącego Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS;
- Dyskusja członków WRDS;

- Podsumowanie dyskusji;
  - Przyjęcie stanowiska WRDS.
- Pani Wiesława Janczak – Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.
- 3. Reforma administracji skarbowej i celnej i utworzenia Krajowej Administracji Skarbowej.**
- Dyskusja Członków WRDS z udziałem zaproszonych gości;
  - Podsumowanie dyskusji.
- Pani Wiesława Janczak – Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.
- 4. Wskazanie przez WRDS kandydatów do Rady Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.**
- Dyskusja Członków WRDS;
  - Wyłonienie kandydatów;
- Pani Wiesława Janczak – Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.
- 5. Praktyczne aspekty działania WRDS i zespołów roboczych WRDS.**
- Omówienie aktualnej sytuacji Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego w nawiązaniu do przesłanego przez Radę Dialogu Społecznego Stanowiska Prezydium RDS;
  - Omówienie praktycznych aspektów działania zespołów roboczych WRDS;
  - Podsumowanie dyskusji.
- Pani Wiesława Janczak – Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.
- 6. Podjęcie Uchwały WRDS w sprawie zmiany uchwały Nr 7/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego w sprawie składu Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS.**
- Pani Wiesława Janczak – Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.
- 7. Wolne wnioski.**
- 8. Zakończenie posiedzenia.**

Wiesława Janczak - Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Pani Przewodnicząca ogłosiła przyjęcie porządku obrad posiedzenia.

Wiesława Janczak - Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Przeprowadziła następnie głosowanie nad przyjęciem protokołu z szóstego posiedzenia plenarnego WRDS.

GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM PROKOŁU Z SZÓSTEGO POSIEDZENIA PLENARNEGO Z DNIA 29 SIERPNI 2016 R.

Głosy za - 19

Głosy przeciw - 0

Głosy wstrzymane - 1

Członkowie WRDS przyjęli protokół z piątego posiedzenia plenarnego WRDS z dnia 29 sierpnia 2016 r.

* Pan Marek Chmielewski wstrzymał się od głosowania nad przyjęciem protokołu z uwagi na jego nieobecność w tym dniu na posiedzeniu.

Wiesława Janczak - Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Poinformowała członków Rady o nagrywaniu posiedzenia ze względu na cele protokolarne. Zwróciła również uwagę aby przedstawiać się w celu uniknięcia trudności w rozszyfrowywaniu autora wypowiedzi.

Ad. 2 Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych

Wiesława Janczak - Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Poprosiła o głos Pana Marka Chmielewskiego – Przewodniczącego Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS.

Marek Chmielewski – NSZZ „Solidarność”

Poinformował zgromadzonych, iż prace zespołu były odpowiedzią na wniosek koleżanki z WRDS Pani Marii Olszak- Winiarskiej (załącznik nr 2a, 2b, 2c, 2d), dziś nieobecnej ze względu na uroczyste święto pielęgniarek z okazji 25-lecia istnienia samorządu. Korzystając z okazji złożył ukłony i życzenia wszystkiego dobrego środowisku pielęgniarek.

Poinformował, iż wystąpienie dotyczy stanowiska negatywnego, tj. protestu do projektu Ministerstwa zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej, w ramach pakietu reformy edukacji, poprawy i szybszego uzawodowienia absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów, złożonego przez samorząd pielęgniarek. Padła propozycja stworzenia dodatkowej ścieżki kształcenia, dochodzenia do zawodu, poprzez np. zawód technika pielęgniarstwa lub asystentki pielęgniarstwa. Projekt wychodził naprzeciw postulatam środowiska służby zdrowia w tym środowiska pielęgniarstwa – zaznaczył. Wynikało to z tendencji spadkowej w demografii. Coraz mniej osób było chętnych do kształcenia w zawodzie. Nie wykorzystano limitów przyjęć w szkolnictwie wyższym. Część absolwentów z absolutorium nie rejestrowało swojego dyplomu i chęci, czy gotowości obowiązkowego uczestnictwa w korporacji – co jest wymogiem prawnym przy podejmowaniu pracy w tym zawodzie. Kolejna tendencja to rosnący trend rejestrowania się w izbie celem uzyskania zaświadczenia aby wykonywać prace poza granicami kraju. Nastąpił mały przyrost młodych kadr, obywateli. Rosła natomiast grupa osób, które mają coraz dłuższy staż w zawodzie i wchodzi w okres przedemerytalny, co grozi brakami kadr. Z danych Naczelnej Izby PiP mamy taką sytuację, że jest ponad 230 tys. zarejestrowanych w Izbach osób bez wyższego wykształcenia, ponad 30 tys. z licencjatem i ponad 17 tys. z tytułem mgr. Tak wygląda ta struktura. Z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, uzyskałem informację o danych niepokojących, o około 5 zakładach stacjonarnej opieki gdzie ponad 50% pielęgniarek ma staż pracy ponad 30 lat,

więc osoby te zbliżają się do okresu emerytalnego. Są zakłady z dopływem młodych kadr, ale są takie zakłady opieki zdrowotnej z niewielkim dopływem, które mają dużą grupę osób, która niedługo będzie odchodzić na emeryturę. My jako NSZZ „Solidarność”, biorąc pod uwagę zawody medyczne, twierdzimy iż rok 67 życia to już utrata możliwości psychofizycznych do pracy. Pan M. Chmielewski, zwrócił uwagę na absolwentów w zawodzie opiekuna osoby chorej, oraz opiekuna osoby niepełnosprawnej oraz na to jaką podejmują pracę, czy mogliby uzupełnić świadczenie usług pielęgniarskich.

Pan M. Chmielewski poprosił o zwrócenie uwagi na punkt 3 - nie zaakceptowany, materiału przygotowanego przez Stały Zespół ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia (załącznik nr 2e). Poprosił o przychylenie się i zaakceptowanie tego punktu przez członków Rady. Jako specjalista zdrowia publicznego i reprezentant NSZZ „Solidarność”, poprosił o stworzenie takiej możliwości, uznając że ta optymalna droga to kształcenie średnie. Zawniósł także o podjęcie dyskusji o stworzeniu kształcenia pomaturalnego lub kształcenia na poziomie zawodowym osób, które mogłyby wspomóc pielęgniarstwo mając na uwadze dalszą perspektywę, tworząc bilans kadr i potrzebę planowania kadr w systemie ochrony zdrowia. Zdaniem Pana M. Chmielewskiego, jest to odpowiedź rządzących odpowiedzialnych za politykę zdrowotną. Nie można zatem nie reagować przy takich sygnałach. Zawniósł o przyjęcie w całości tych 3 punktów materiału.

Prof. dr hab., dr h.c. mult. Piotr Książek – ekspert NSZZ „Solidarność”

Żyjemy w starzejącym się społeczeństwie, są stosowne ustawy w temacie np. ustawy wieku senioralnego. Borykamy się z problemami braku kadr ze strony pielęgniarek. Chodzi o opiekę nad osobami starszymi jak i opiekę pielęgniarską w jednostkach ochrony zdrowia, tak publicznych i niepublicznych placówkach. Mając na uwadze dane statystyczne, widzimy że w strefie niepublicznej ten problem nie występuje, ale w publicznej już tak. Pielęgniarki migrują i same sobie radzą w obecnej sytuacji. Według Pana profesora postawienie systemu kształcenia pielęgniarek tylko w liceum i na studiach wyższych, ogranicza możliwość zwiększenia ilości pielęgniarek, które mogłyby nieść pomoc. Drugi zauważony problem, o którym wspominał Pan profesor, jest taki, że pielęgniarki się kształcą na licencjatach i studiach wyższych z naszych pieniędzy, a później łatwo wybierają drogę wyjazdu za granicę. W ten sposób pozostaje dysonans, stosowne elementy powinny zostać utworzone, żeby to kształcenie licencjackie i wyższe nie pozostały jedyne. Zdaniem Pana P. Książka dawne licea pielęgniarskie, które obecnie kształcą np. na kierunku technik aparatu słuchowego, czy mgr wellness fitness, w pewien sposób psują całokształt tej pracy. Takie kierunki, są realizowane, np. w dawnym liceum usytuowanym przy SPK 4 na ul. Jaczewskiego, skąd wywodzi się ponad 50% dzisiejszej kadry pielęgniarskiej. Zespół skupił się na prośbie pielęgniarek, tj. na kształceniu, tylko w licencjacie i studiach wyższych. Następnie podzielił się swoim spostrzeżeniem, kiedy to niegdyś lekarz, który pracował przy pacjencie nie miał czasu na zrobienie specjalizacji, ale byli tacy którzy się tylko specjalizowali w wielu dziedzinach, nie pracowali z pacjentem. Droga reformy i restrukturyzacja sprawiła, że ci ludzie dziś są w zupełnie innym miejscu. Za chwilę będziemy się borykać z problemem, który narzuca UE tj. takiego pośredniego zawodu, czegoś pomiędzy lekarzem a pielęgniarką, tzw. general physician – charakteryzującego się bezpośrednim kontaktem z pacjentem, podawaniem leków itd. Następnie Pan profesor zadał otwarte pytanie do zgromadzonych, czy nie warto jednak aby to kształcenie pielęgniarek zostawić w kształceniu zawodowym i liceach nie hamując kształcenia licencjackiego i studiów wyższych? Są takie głosy że tak wydłużamy kształcenie – 10 lat trzeba się uczyć. Zwrócił jednak uwagę na to, że osoby kształcone już na etapie liceum/szkoły zawodowej, są manualnie lepiej przygotowane na etapie studiów wyższych, taką drogę zdaniem Pana Profesora należałoby pozostawić. Tu najważniejszą rzeczą jest pacjent. Poszukujemy oblicza ludzkiego.

Jan Pyznarski - Związek Rzemiosła Polskiego

Pan J. Pyznarski, zaczął swoją wypowiedź od tego, że nie znosi czegoś takiego jak „ścieżka kształcenia”. Zadał pytanie czym właściwie ona jest? Stworzono takie kierunki, które powodują że młody człowiek, który nie ma wykształconej możliwości podejmowania decyzji, może zająć w ślepa uliczkę. Przyznał, że powinniśmy dążyć do tego o czym powiedział Pan profesor. Te ścieżki należy powiązać. Pan J. Pyznarski, powiedział, że przeczytał protesty pochodzące ze środowisk pielęgniarskich, gdzie mówi się, że powinniśmy dążyć do tego aby wszystkie pielęgniarki ukończyły licencjaty i studia,

bo to przyczyni się do poprawienia naszego bezpieczeństwa, nas jako pacjentów. To nie jest do końca prawda. Przypomniał sobie czasy, kiedy pielęgniarki kończąc liceum pielęgniarskie, z wielkim poświęceniem, powołaniem opiekowały się chorymi. Przez stworzenie takiej atmosfery zamknęliśmy niektórym ludziom możliwość kształcenia. Zdaniem Pana J. Pyznarskiego, może być człowieka nie stać z różnych względów na studia, także z intelektualnych. Wskazał, że jest całym sercem za przywróceniem liceów pedagogicznych, które były lokalizowane w pobliżu szpitala, gdzie był kontakt z praktyką pielęgniarską. Niegdyś młode dziewczyny na praktyce uzupełniały pracę pielęgniarek wykwalifikowanych w bardzo dużym stopniu. Zwrócił uwagę też na zapisy stanowisk środowisk pielęgniarek było powiedziane, że bardzo odstawiamy od poziomu wykształcenia zagranicznego. To nie prawda, to mit – stwierdził Pan J. Pyznarski. Nasi fachowcy z różnych dziedzin, wyjeżdżając za granicę swoim poziomem przewyższają absolwentów renomowanych uczelni. Z całym sercem przychylił się do głosu Pana profesora.

Wiesław Grzegorzczak – NSZZ „Solidarność”

Powiedział, że winniśmy zinventaryzować aktualne stanowiska na potrzeby opracowania nowej struktury zatrudnienia pielęgniarek. Czy nie powinniśmy mieć osób, które zastąpią wykwalifikowane pielęgniarki? Nie wszyscy są inżynierami, potrzebne są osoby, które położą przysłowiową cegłę. Nie możemy jednak zamykać drogi kształcenia, a nawet zmiany kierunku kształcenia, ta matura i ten dyplom powinien być wystarczający dla kontynuacji nauki również na studiach w innym kierunku. Nie chodzi tylko o stopnie I i II kształcenia wg. systemu bolońskiego ale także możliwość podjęcia nauki na III stopniu – studiach doktoranckich. Należy uruchomić szkoły dla pielęgniarek na poziomie maturalnym.

Zbigniew Rymsza, Konfederacja „Lewiatan”

Pan Wiceprzewodniczący WRDS zwrócił uwagę, na to że jesteśmy instytucją dialogu społecznego, co oznacza, że powinniśmy z dużym szacunkiem i z dużą uwagą obserwować i słuchać co mówią środowiska medyczne w tym temacie. Jak przeanalizujemy te wszystkie stanowiska, to stwierdzimy, że są to stanowiska negatywne – jeśli chodzi o przywrócenie medycznego kształcenia. Skoro są to negatywne stanowiska, Konfederacja „Lewiatan” podtrzymuje aby przyjąć dwa punkty bez pkt 3, ale jesteśmy otwarci na dyskusję.

Tomasz Pitucha, strona rządowa

Pan T. Pitucha, zauważył że większość z nas czuje ten temat. Sam nie znajduje uzasadnienia, skoro mówiliśmy, tu na poprzednich posiedzeniach, że musimy wrócić do kształcenia zawodowego w innych branżach, natomiast w tej branży nie możemy. Nie uważa aby chęć wykonywania tego zawodu była utożsamiana z chęcią pójścia na studia. To ograniczenie. Część osób nie będzie mogła z gruntu wejść w ten zawód. Potrzeba jest różnicowania poziomów. Muszą być ludzie, którzy wykonują podstawowe zadania i tacy, którzy robią zaawansowane rzeczy. Należy stworzyć taką możliwość. Jakość kształcenia oczywiście musi być najwyższa. Jest zdania, aby taką możliwość stworzyć na nowo. Wskazał jednak, że rozumie dlaczego te stanowiska są negatywne, wynika to z chęci obronienia pewnego prestiżu zawodu. Dobry pracownik czy rzemieślnik, też ma godność i renomę, jeśli dobrze wypełnia swoją funkcję. Kształcić należy dobrze na każdym poziomie.

Andrzej Kurowski - BCC

Sytuacja jest dość osobliwa. Pielęgniarki postulują aby poziom wykształcenia był wyższy, natomiast lekarze domagają się niższego poziomu. Zadał referującym trzy pytania:

1. Skoro poziom medycyny zarówno ten techniczny jak i merytoryczny się rozwija tak gwałtownie, czy nie jest wymagane aby pielęgniarki też były doskonalsze?
2. Czy te osoby z najniższym poziomem wykształcenia, wchłonnie rynek, czy to będzie odpowiadało zapotrzebowaniu w nakładach zatrudnienia?
3. Jak to jest w krajach, które mają wyższy poziom, jak to jest zbudowane, jak ten docelowy model pielęgniarki wygląda, czy jest model klasyczny czy ma inne formy?

Prof. dr hab., dr h.c. mult. Piotr Książek – ekspert NSZZ „Solidarność”

W odpowiedzi, oczywiście w krajach zachodnich istnieje model kształcenia średniego. Np. w Niemczech, choć tam jest inny zupełnie system finansowania, ale jest kształcenie średnie. Zwrócił uwagę na to, że w naszych realiach pielęgniarka, która jest tzw. oddziałową, to jest osoba, która w grafiku nie dyżuruje. Zastępca oddziałowej w grafiku też nie dyżuruje, drugi zastępca oddziałowej też nie dyżuruje. Więc są 3 osoby w szpitalu na etacie, które mają takie same wykształcenie ale nie dyżurują. Dlaczego? Ze względu na blokadę wykształcenia wyższego. Tu nie chodzi o blokowanie rozwoju pielęgniarkom, a takie zdanie padło u przedmówcy. Zdaniem Pana profesora, bardzo potrzebne jest to aby pielęgniarki się kształciły, aby kończyły studia wyższe. Dlaczego taki model jest zaproponowany? Po wojnie, kiedy nie było lekarzy, można było podjąć decyzję, że można zostać felczerem, który funkcjonował do czasu kiedy nie wykształciliśmy lekarzy, spełniających potrzeby społeczne. Ale statystycznie i praktycznie mamy niedobory kadry pielęgniarskiej. Nie chodzi o to żeby kształcić felczera, to jest historia i nie należy do tego wracać. Chodzi o danie możliwości powrotu do zawód, stworzyć ten zawód, alby było komu się opiekować osobom starszym. Grupa pielęgniarek i lekarzy się trzyma razem, tam nie ma kłótni. Ale chcemy się uzupełniać w tych działaniach, uważam że jesteśmy na etapie kiedy niedobory kadry są bardzo duże, musimy jako społeczeństwo temu sprostać. Stąd taki pomysł i taka idea.

Henryk Smolarz – strona samorządowa

Nie tak dawno rozmawialiśmy o modelu kształcenia zawodowego i padały poglądy, że bardziej wskazane i rozsądne jest takie ukształtowanie kształcenia zawodowego aby nie zamykać drogi kształcenia. Byliśmy w większości zgodni. Kształcenie zawodowe musi być kontynuowane. Mamy do czynienia z brakiem kadry pielęgniarskiej, to główny wątek. Wszystkie stanowiska są negatywne, to stanowiska środowisk pielęgniarski, które działają we własnym interesie, ale także w interesie przyszłości. W stanowiskach jest zawarta pewna sugestia, czy zachowanie kształcenia na poziomie średnim czy też zamykanie, jest sposobem na zwiększenie zatrudnienia w kraju? Czy rozwiąże to problem braku kadry pielęgniarskiej? Pielęgniarki, dają sugestię, że zawód ten powinien cieszyć się prestiżem, szacunkiem. Osoby wykonujące ten zawód powinny mieć dobre, solidne przygotowanie, ale też istotne są warunki płacy i pracy. Pan profesor powiedział i nie słyszałem takich głosów, że nie widzi potrzeby wprowadzania zawodu felczera. Przecież też mamy problem odpływu lekarzy, tak samo jak pielęgniarki są kształceni za nasze pieniądze i nie mamy sposobu na ich zatrzymanie. Może przyjmijmy rozwiązanie, w którym zobowiązemy do pracy w kraju, o ile jest to zgodnie z prawem unijnym, ale nie wiem czy to zatrzyma pielęgniarki? Mam wątpliwość czy to ograniczenie zatrzyma pielęgniarki.

2. Czy przyjęcie modelu kształcenia na poziomie średnim w zawodzie pielęgniarki, spowoduje nagłe zainteresowanie tym zawodem, czy dziś barierą jest dostęp do studiów licencyjnych? W obliczu niżu demograficznego, który wkracza na uczelnie, które borykają się z problemami, nie wydaje mi się aby bariera do wykonywania zawodu było wykształcenie na poziomie licencjatu. Zgodzę się z poglądami, że wykształcenie w liceach pielęgniarskich było bardzo dobre. Do dziś pracują osoby z takim wykształceniem także w innych zawodach. Zmiany nie powinny wyłączać poszczególnych zawodów np. pielęgniarek. Nie przekonują mnie argumenty, że przyjęcie wykształcenia na poziomie średnim spowoduje zainteresowanie tym zawodem, a także to że zatrzyma pielęgniarki w kraju. Problem jest w ogólnym poziomie kształcenia, takie rozwiązania nie poprawią sytuacji a mogą pogorszyć. Należy ukierunkować się na przyjęcie innych rozwiązań. Polska miała identyczny model kształcenia jak Francja. Lica pielęgniarskie kształciły i przygotowywały, plus rok praktyki pielęgniarskiej i nauki zawodu. Francja miała ten system. Pytanie czy Francja powróciła do modelu?

Dostrzegamy problemy seniorów w polityce, dlatego opracowana została ustawa senioralna, miałem przyjemność pracować jako wiceprzewodniczący Komisji ds. Polityki Senioralnej i z pewnością dyskusja będzie zmierzała do rozwiązań np. w Niemczech, gdzie opodatkowano – stworzono odrębną składkę na świadczenia opiekuńcze. Dziś zapowiedzi są w kierunku n1 daniny publicznej (ZUS i podatki). W takim rozwiązaniu powinny pojawić się głosy o osobach starszych z pulą środków. Argumenty

do tej pory przedstawione nie przekonują, a stanowiska środowiska są jednoznaczne, nie ma powodów aby nie wierzyć głosom środowiska.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Pani Przewodnicząca, powiedziała, że jesteśmy na dialogu i poprosiła o postaranie się w wysłuchaniu innych. W przypadku innego stanowiska poprosiła o przedstawianie konkretnych wniosków. Chciałabym aby był konsensus i to proszę, dodała. Mieliśmy przypadki, braku konsensusu i to nie może się powtarzać. A stanowiska mają być całej Rady a nie poszczególnych organizacji.

Wojciech Włodarczyk, Pracodawcy RP

Jako przedstawiciel Rady Nadzorczej NFZ Pan W. Włodarczyk wielokrotnie rozmawiał na temat służby zdrowia, a także pielęgniarek. Niewątpliwie eksodus pielęgniarek jest ogromny. Wynika z tego problem braku pielęgniarek. Pan W. Włodarczyk jest także mediatorem i wielokrotnie prowadził mediacje w szpitalach. Dyrektorzy szpitali zaczynają się poważnie liczyć się z brakiem pielęgniarek w szpitalach. Zawnioskował o niepodchodzenie do ludzi kończących liceum jako nieodpowiedzialnych. Nie można generalizować, i twierdzić że jak osoba ma 18 lat to jest nieodpowiedzialna. To jest problem nie tylko szpitali, mamy osoby starsze, mamy niż demograficzny, 70-latków którymi się będzie trzeba opiekować. Pielęgniarki środowiskowej w zupełności wystarczyłoby wykształcenie średnie. Poza tym w szpitalach jest nie tylko pielęgniarka, są salowe, jest pomoc. Ale jest za tym aby nie przekreślać osób, które zechcą uczyć się w liceach, z perspektywą dalszego kształcenia.

Dariusz Jodłowski - Konfederacja „Lewiatan”

Istotne są słowa Pani Przewodniczącej, aby wyjść z poczuciem zadowolenia, że coś osiągnęliśmy. Najważniejszy na zewnątrz jest konsensus, nawet w małej sprawie on ma największą siłę rażenia. Pan D. Jodłowski poprosił o zastanowienie nad tym stroną związkową, pracodawców i Wojewodę. My deklarujemy, że jesteśmy otwarci na zmianę poglądów, jeżeli nas przekonacie, ale argumentów jest mało za przywróceniem systemu kształcenia. Pan D. Jodłowski, powiedział że Lewiatan konsultował to ze środowiskiem lekarskim, dlatego chciałby żeby Pan Profesor się odniósł do tego. W żadnym stopniu nie jest uprawdopodobnione, że wykształcone pielęgniarki migrują za poszukiwaniem pracy, a te niewykształcone nie migrują. Wyzwania współczesnej medycyny, wyzwania techniczne, wyzwania nauk medycznych, są tak duże, że kompetentna pielęgniarka powinna posiadać wysokie kwalifikacje. Wyzwania cywilizacyjne stoją przed tą grupą zawodową, dlatego wykształcenie licencjackie jest adekwatne. Ad vocem słów Pana profesora, Pan D. Jodłowski zwrócił uwagę, że skoro siostra oddziałowa i zastępczyni, są to służby administracyjno-urzędnicze, popracujmy może nad organizacją pracy. Każdy się zetknął z martyrologią, wie co się dzieje i jak personel pracuje. Podzielił się refleksją, że sam jako pracodawca prywatny w życiu by sobie nie pozwolił, aby tak pracowali ludzie w firmie. Jeżeli tak dalej będzie, będziemy mieli zhierarchizowaną grupę zawodową, a nie będzie komu pracować. Spustoszenia wynikają z systemu kształcenia. Jest realny etos pracy – to olbrzymia rola także związkowców, aby nie wmawiać młodym ludziom że wyższe wykształcenie uprawnia do trzymania rączek w kieszeniach. To są wyzwania cywilizacyjne, te osoby muszą być coraz lepiej wykształcone. Ten problem to nie tylko problem zawodu pielęgniarek, to polityka państwa w obszarze migracji zawodowych. Nie zatrzymamy karier młodych ludzi, powstrzymać ich mogą jedynie zmiany organizacyjne ze wzrostem płac. Mamy możliwość zaimportowania pracowników z Białorusi i Ukrainy i możemy tu ich przytrzymać. Z naszych ocen wynika, że nie jest tak, że ich jest za mało. Często decydują problemy ekonomiczne i organizacyjne.

Sławomir Sosnowski – Marszałek Województwa Lubelskiego

Pan Marszałek zgadza się, że poprzednia reforma szkolnictwa spowodowała zgubienie niektórych kierunków kształcenia zawodowego na poziomie średnim. Nasz gospodarka dziś mocno to odczuwa. Wynika to ze strukturalnej struktury szkolnictwa, która spowodowała upadek niektórych zawodów. Licea medyczne to były bardzo dobre szkoły. Należy jednak mieć na uwadze to, że ten zawód jest skierowany bezpośrednio na człowieka. Pan Marszałek podzielił się wspomnieniem, że jako dziecko, w ośrodku zdrowia był świadkiem sytuacji, kiedy sąsiad udając się po pomoc medyczną, zapytał, czyś pan doktor,

czyś pan felczer? Usłyszawszy odpowiedź - Doktor – odpowiedział no to wchodzę. Pan Marszałek wspominał także telewizyjnego znachora. Jaka jest potrzeba wewnętrzna człowieka, który potrzebuje opieki, ale na jak najwyższym poziomie – zauważył. Odnosząc się do Pana profesora, powiedział, że gdybyśmy wyszli z założenia, że jak wykształcimy felczerów to oni rozładują kolejki, to nie rozwiąże problemu. Pan S. Sosnowski, zastanawia się jako Marszałek jak zatrzymać wysoko wykształconych ludzi na terenie województwa. Kształcić na poziomie średnim, a eksportować tych z wyższym wykształceniem? W ten sposób my jako województwo, jedno z gorzej rozwiniętych, nie drgniemy nawet jeden szczebelek wyżej. Pytanie czy jest problem z dostaniem się na studia na licencjackie? Nie ma żadnego problemu – stwierdził Pan Marszałek. Są nabory, są szpitale wojewódzkie, nie ma problemu z praktykami ani z wykładowcami, możemy kształcić na tym poziomie i dawać możliwość kształcenia dalszego. Ale mamy zobowiązania jako kraj jeśli chodzi o poziom kształcenia i musimy być poważnie traktowani. Pan Marszałek przychyłając się do głosu Pana D. Jodłowskiego, sugerowałby aby zmienić system wynagradzania. Problem jest wtedy, kiedy młody człowiek nie może u nas zarobić tyle co ma na wyciągnięcie ręki w innym kraju. Pan Marszałek wskazał konieczność podejścia do systemu finansowania służby zdrowia. Nie był świadomy, że oddziałowe nie mają dyżurów, bo w takiej sytuacji nie powinny mieć prawa wykonywania zawodu po kilku latach, albo na etacie oddziałowym mogliby być menadżerowi. Szeroko rozmawiamy ale jak mamy zawracać do tego co było, to trzeba zdawać sobie sprawę, że poszliśmy do przodu. Trzeba zdawać sobie sprawę z konsekwencji. Jaka będzie skala migracji, kto nam zostanie w kraju? Pan Marszałek powiedział, też uczył się w szkole zawodowej, jest za modyfikacją systemu kształcenia, za zmianą podstaw programowych. Nie jest jednak zwolennikiem ani tamtego systemu, ani tego, ale reformy programowej, a nie strukturalnej. Taka reforma jest trudna wymaga to specjalistów. Uważa, że jako Rada Dialogu winniśmy popatrzeć jakie będą konsekwencje decyzji – chodzi o nasze wspólne dobro.

Prof. dr hab., dr h.c. mult. Piotr Książek – ekspert NSZZ „Solidarność”

Powiedział, że argumenty Pana posła H. Smolarza i Pana Marszałka Sosnowskiego nie docierają do niego. Niedawno Państwo obejmowaliście władzę. Pan Profesor powiedział, że jako Uniwersytet Medyczny wystąpił do Marszałka, aby Pan Marszałek który ma szkołę pielęgniarską przy ul. Jaczewskiego, wygasił kierunek. Zwracając się do Pana Marszałka, powiedział, że nie wygasił Pan wtedy kierunku, a dziś Pan chce aby pielęgniarki były po licencjacie i szkole wyższej. Jak to jest? Państwo utrzymujecie to Liceum.

Małgorzata Sokół - strona samorządowa

Pani Dyrektor powiedziała, że zawód pielęgniarki jak i inne zawody „okołodemyczne” to zawody najbardziej mobilne, mając na względzie emigrację w celach zarobkowych. Tu nie chodzi o wykształcenie, ponieważ pielęgniarek wykształconych ale niepracujących w zawodzie jest bardzo dużo. Pani Dyrektor wskazała na dwa powody takiej sytuacji. Pierwszy z nich to zarobki. Druga sprawa to kwestia stażu. Pielęgniarka powinna przepracować 2 lata w szpitalu. Kłopot w tym że szpitale ich nie zatrudniają. Młodzieńki pielęgniarki pracują na rejestracji lub są na innych około-pielęgniarskich zajęciach, bo nie mają prawa wykonywania zawodu. Zdaniem Pani M. Sokół musi być zapewniony pewien stopień wykształcenia, technologie poszły bardzo do przodu. Następnie Pani M. Sokół posłużyła się przykładem: znajoma wyjechała do Włoch gdzie przepracowała 10 lat, a po powrocie mimo zapotrzebowania nie otrzymała pracy w zawodzie. Jest to kwestia wynagradzania.

Marek Kołodziejczyk - FZZ

Na wstępie powiedział, że nie reprezentuje stanowiska swojego ale jest zobligowany do reprezentowania stanowiska FZZ. Jeżeli grupa zawodowa uważa, że tylko studia pozwolą utrzymać prestiż, nie będziemy tego zmieniać. Mamy zespół fachowców, który wypracował takie stanowisko, ale opieram się na tych, którzy zgłosili zastrzeżenia do tego. Wszędzie nie jest istotne co robimy, ile zarabiamy, ale to że system powinien obejmować wszystkich - wtedy są efekty. System powinien być jednolity. Kolejna grupa zawodowa chce wyjątkowości, niech ją ma, ale to nie przysporzy niczego. Widzimy to na przykładzie kształcenia adwokatów, którzy się bronili, aby radca prawna nie mógł

reprezentować ich na sali sądowej. Dziś i radca prawny ma tę reprezentację. Jak to będzie w praktyce będzie wyglądać, czas i historia nas oceni.

Marek Chmielewski – NSZZ „Solidarność”

Z jednej strony wydaje się, że popełniamy pewien błąd logiczny, jeśli uznajemy, że tylko wykształcenie wyższe zapewnia bezpieczeństwa, gdzie 60% usług z jakich korzystamy udzielają pielęgniarki z wykształceniem nie-wyższym. Nie zaprzeczamy sobie, skoro osoby kończące kształcenie pomaturalne lub średnie to nie spełniają kryteriów, nie popełniamy tego błędu. Pan M. Chmielewski, idąc w kierunku dialogu, zaapelował aby zwrócić uwagę na sformułowania, użyte w stanowisku. „Wiodąca droga kształcenia”, nie do końca dookreślone czy to mowa o pielęgniarskich świadczeniach. Niezbędna jest pielęgniarska opieka na niższym poziomie wymagań formalnych, na byciu z człowiekiem. Chodzi o odpowiedzialność. Odpowiedzialni politycy zdrowotni, bez względu na opcje polityczną, nie mogą uciec od odpływu kadr, braku naboru, kwestii zabezpieczenia poziomu świadczenia, a także spojrzenia w kategorii planów i perspektywy. Polityk zdrowotny nie może nie reagować w takiej perspektywie. Zaapelował o wzięcie jeszcze raz tego pod uwagę, aby uzyskać konsensus.

Tomasz Pitucha – strona rządowa

W nurcie dialogu nie neguje niczego. Pan T. Pitucha zgadza się ze wszystkimi, którzy mówią że potrzebujemy wykształconych pielęgniarek. Ale nawiązując do tego co było powiedziane, zwrócił uwagę, że temat został wywołany przez grupę zawodową, a my jako Rada Dialogu mamy reprezentować stanowisko społeczne. Jak dojść do tego, aby zapewnić dopływ odpowiednio młodych kadr do pielęgniarstwa, jak dojść do tego, żeby obowiązki były wykonywane na najwyższym poziomie, zgodnie z oczekiwaniami? Odnosząc się do słów Pana M. Chmielewskiego, jak duża jest ta różnica - kilkaset tysięcy pielęgniarek z wykształceniem zawodowym, 30 tys. z licencjatem i 17 tys. z magisterium. Nie słyszałem, aby były sprawy z branży medycznej, które dotyczyły by się pielęgniarek. Tylko lekarze mają procesy i błędy w sztuce lekarskiej. Patrząc na zakres obowiązków pielęgniarek, wydaje się, że nie ma potrzeby aby wszystkie startowały z poziomu magistra. Doświadczenie uczy, że pielęgniarki wykształcone w zawodzie dobrze wypełniają swoją rolę. Możemy wtedy wpaść w pułapkę, bo pójdziemy wyżej, ponieważ następny jest doktorat a dalej habilitacja. Postawił pytanie, jak to zrobić żeby zaspokoić to finansowo? Przy samych pielęgniarkach magistrach, będziemy im płacić pięć razy więcej. Będzie trzeba finansować kilka razy wyżej niż teraz. Każdy powinien zarabiać godnie, ale zapotrzebowanie finansowe będzie jeszcze bardziej nie do spełnienia. Ważne jest zaangażowanie finansowe. Zadać sobie trzeba pytanie jak zostawić pielęgniarki na jakiś czas w szpitalach, skoro za nasze pieniądze kształcimy, a one nie idą do pracy w szpitalu tylko zastanawiają się jak wyjechać, to tu jest problem. Pan T. Pitucha zaproponował np. obowiązek 2-letnich praktyk po szkole. Wtedy pewien zakres usług medycznych mielibyśmy zaspokojony. Kończąc powiedział, że jest za kształceniem pielęgniarek na studiach wyższych, ale trzeba odpierać możliwość zróżnicowania bo takie zróżnicowanie w naturalny sposób powoduje, że są kierownicy i pracownicy, a tak wszyscy się biją o awans. Wszystkiego się da wyuczyć. Kto chce przejść wyższe szczeble niech to robi, ale nie każdy tego oczekuje. Nie wiemy ile osób poszłoby w kształcenie zawodowe. Nie uważa żeby wskazane było zatrzymywanie uprawnień tej grupy zawodowej.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Po wysłuchaniu głosów dyskusji, powiedziała, że przychyliła się do głosu Pana M. Chmielewskiego oraz T. Pituchy. Zdała pytanie jak ująć ten punkt 3, poprosiła członków Rady o zastanowienie się nad konsensusem w tej sprawie.

Halina Chrzanowska - BCC

Powiedziała, że długo się przysłuchiwała, jest ustawiona biznesowo i nie znalazła uzasadnienia do zamknięcia już istniejących szkół pielęgniarskich, skoro chcemy szkoły zawodowe reaktywować. Uważa, że powinniśmy pozwolić im działać, nie wygaszając ich. Uważa także, że w każdym szpitalu pielęgniarka jest w 70 % salową, więc absolutnie magistra tytuł nie jest potrzebny. Takie rozwiązanie

ułatwi podział pracy na oddziałach. Szpitale to źle zorganizowana instytucja. Powinniśmy utrzymać licea pielęgniarskie. Skoro mamy reaktywować szkolnictwo zawodowe, „jestem niepopularna, ale tak czuję” – zakończyła.

Henryk Smolarz – strona samorządowa

Zauważył, że dyskusja nabiera żywszego charakteru i gubi wątek. Zaprotestował przeciw myśleniu, że jak zabraknie nam kierowców autobusów to wydajmy tylko prawo jazdy na autobus, a nie na samochód osobowy z opcją jeżdżenia tylko w Polsce. Jeżeli odstąpimy od tego typu myślenia i nie będzie to główny argument to zgodzę się z poglądami. Odnosząc się do prośby przewodniczącej i formułowania konkretnych wniosków, powiedział kilka zdań co się działo w zawodach medycznych. Zawody medyczne się podzieliły i wyodrębniły. Mamy zawód radiologa, mamy diagnostę. Zabiegali aby uznać ich odrębność. Jest ustawa, która rodziła się w bólach. Też był opór. Podobnie jest w zawodach prawniczych, chodzi o zachowanie przywilejów. W przypadku zawodu fizjoterapeuty był problem ze strony środowiska lekarskiego, ale ostatecznie mamy nowy zawód fizjoterapeuty. Jakie są dla nas z tego korzyści? Do tej pory osoby, które wykonywały zabiegi rehabilitacyjne, nie miały powodu aby samodzielnie prowadzić praktykę, nie mogły robić masażu, nie mogli prostych leków przepisywać bo nie było zawodu. Właściwe byłoby, aby rozwiązać problem braku podstawowej opieki nad pacjentami, podejście w kierunku wyodrębnienia zawodu, tak aby nie było rozdrobnienia na lepszą i gorszą pielęgniarkę. Należy otworzyć tak kształcenie aby wyodrębnić nowy zawód, wykonujący usługi opiekuńcze o podstawowym charakterze, z odpowiednim przygotowaniem. Takie stanowisko mógłby poprzeć.

Zbigniew Rymśa - Konfederacja „Lewiatan”

Zwrócił uwagę członków Rady, że pkt 1 i 2 stanowiska zespołu są tak otwarte, że zawierają wnioski wszystkich stron. Zapostulował aby nie dyskutować nad pkt 3 tylko zmodyfikować pkt 2. Poprzez dopisanie „i analizę zmian kosztów organizacyjnych”

Jan Pyznarski – Związek Rzemiosła Polskiego

Budujemy gmach „służby zdrowia”, każdy chce sięgać wyżej, ale musimy zbudować bazę podstawową. Zdaniem Pana J. Pyznarskiego tą bazą jest to wykształcenie zawodowe właśnie w liceach medycznych. Wnioskuje o pozostawienie tego wniosku.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Moderując dyskusję zapytała, Przewodniczącego zespołu, odnośnie wniosku Pana Z. Rymśy, ponieważ rzeczywiście pkt 1 i 2 spełnia wymagania dyskutujących.

Marek Chmielewski – NSZZ „Solidarność”

Przyznał, że analiza zmiany kosztów organizacyjnych, jest zasadna, zaproponował aby jeszcze ująć zdanie dot. konieczności prowadzenia dialogu społecznego dot. rozważań organizacyjnych.

Mirosława Gałań - BCC

Zawnioskowała o przyjęcie zawnioskowanego pkt nr 2. Zdaniem Pani M. Gałań, ciągle posługujemy się terminem „zawód pielęgniarski”, a w służbie medycznej jest tak dużo specjalizacji i zawodów. Aby dobrze to zrobić, należy przeanalizować koszty tego kształcenia. Żeby dobrych specjalistów kształcić, trzeba przeanalizować koszty tego kształcenia. Migracja - nasze pielęgniarki uciekają, ale nie tylko pielęgniarki. Tak, kształcimy i puszczamy w świat, nie tylko w jednym zawodzie. Nie mamy możliwości stworzenia im miejsc pracy, to jest przyczyna. Rynek tworzony jest przez pracodawców, jak im stworzymy rynek pracy to młodzi zostaną. Trzeba rozbudować punkt 2 i podkreślić analizę kosztów zawodów medycznych.

Marek Kołodziejczyk - FZZ

Odnieśliśmy się do pielęgniarek. Ale jest konsensus żeby przyjąć w tej formie.

Marek Chmielewski, - NSZZ „Solidarność”

Odczytał stanowisko z uwzględnieniem głosów dyskusji.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Podziękowała członkom za osiągnięty konsensus. Powiedziała, że to wielki sukces oraz umiejętność. Należy uwzględnić wszystkich głosy i się dogadać bez polityki.

GŁOSOWANIE nad przyjęciem Stanowiska Nr 5/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie projektów zmian kształcenia zawodowego osób wykonujących świadczenia pielęgniarские i położnicze, proponowanych przez resort zdrowia.

Głosy za	- 17
Głosy przeciw	- 0
Głosy wstrzymane	- 0

Stanowisko Nr 5/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie projektów zmian kształcenia zawodowego osób wykonujących świadczenia pielęgniarские i położnicze, proponowanych przez resort zdrowia, stanowi załącznik nr 3 do niniejszego Protokołu.

Ad. 3 Reforma administracji skarbowej i celnej i utworzenia Krajowej Administracji Skarbowej.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Z uwagi na informacje, iż Pan poseł Stanisław Żmijan jest w szpitalu, poprosiła o głos zaproszonych gości.

Wiesław Szot – związek zawodowy CELNICY.PL

Witając Radę, Pan W. Szot powiedział, że reprezentuje największy związek zawodowy w służbie celnej, skupiający około 5 tys. członków. Złożył podziękowanie za zaproszenie na to spotkanie, które wynikło z inicjatywy Pana Posła Żmijana, który był jednym z dziesiątek posłów u którego zabiegaliśmy o wysoki status służby celnej. Obecność postawienia tematu na tym gremium jest sukcesem, dzięki czemu przekażemy uwagi, które dostrzegamy jako środowisko, szczególnie w zakresie finansów publicznych. Regulacje procedowane mogą mieć ogromny wpływ na zmianę struktury organizacyjnej jst. Związek zajmuje się budową wysokiego statusu służby celnej. W tym zakresie podjęto jako organizacja pracownicza, proces przez TK, dzięki czemu wygraliśmy prawo do zaopatrzenia emerytalnego. To nie dotyczy meritum, ale Pan W. Szot chciał przez to powiedzieć, że zaproponowana koncepcja KAS jest na tyle kontrowersyjna i wnoszona w trybie uniemożliwiającym konsultacje społeczne, dlatego w takim stanie faktycznym projekt ustawy o KAS likwiduje prawie 1-00 letnią instytucję służby celnej. Publiczny przekaz promujący reformę o tym że nasza służba nie zniknie, nie jest zgodny ze stanem faktycznym. Obecnie jesteśmy organem niezależnym i na bardzo wysokim poziomie merytorycznym. Wpłynęła na to prowadzona od 8 lat modernizacja naszego funkcjonowania, z przeznaczonymi milionami złotych na infrastrukturę techniczną, szkolenia. Wszystko to w celu właściwego pobierania danin publicznych. Służba Celna pobiera w imieniu państwa 90 mld rocznie co stanowi 1/3 budżetu. Mamy poważne obawy, że takie usytuowanie służby celnej, przez wchłonięcie do urzędów celno-skarbowych, nie przyniesie korzyści. Następnie Pan W. Szot zapowiedział otwartość na udzielenie odpowiedzi dla Państwa na te tematy, które najbardziej interesują. Celowo nie poruszył tematów pracowniczych, ponieważ trudno omawiać całe spektrum zmian. Zapowiedział, że pozwoli sobie wręczyć Przewodniczącej tylko te opinie o KAS, które pochodzą od czynników oficjalnych, od ekspertów prawnych a także przedsiębiorców – np. Witolda Modzelewskiego. Projekt o KAS nie został poprzedzony analizą, brak jest podstawy w jakichkolwiek opracowaniach, że taki model administracji

może być modelem skutecznym. W sprawie ustawy o KAS można powiedzieć, że żadne konsultacje społeczne, które by wyczerpały istotę „konsultacji” nie zostały przeprowadzone. Dwukrotnie Ministerstwo Finansów przesyłało do podległych jednostek organizacyjnych w terminie 2, 3 dni przy tak złożonym problemie, jakim jest zmiana struktury organizacyjnej poboru podatków Polsce. Na szczeblu pracowników nie ma dialogu, MF od tego dialogu stroni, dokonuje prezentacji i narzucania swoich poglądów, uznając to za dialog. Ta koncepcja KAS pojawiła się około 10 lat temu i nie znalazła uznania ani w trakcie konsultacji społecznych, wówczas była projektem rządowym. Nie znalazła uznania. Wróciła jako problem luki VAT-owskiej i ten problem jest podnoszony, jako główne źródło uszczelnienia systemu podatkowego. Służba cenna jako taka nie jest związana z luką VAT-owska, bo to jest związane z Vat-em wewnątrzspółnotowym. My jako służba celna pobieramy Vat i obsługujemy podatników w tym zakresie ale wyłącznie w obrocie międzynarodowym. Stanowimy pretekst to próby wywołania zmian organizacyjnych całego systemu podatkowego, bez uwzględnienia stanu faktycznego. Staramy się gorączkowo dotrzeć do szerokiego spectrum w interesie publicznym. Ustawa w opublikowanym kształcie nie posiada żadnych rozporządzeń wykonawczych, nawet projektów. Nie wiadomo nic poza likwidacją urzędów skarbowych, izb skarbowych i reorganizacją aparatu celnego.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Poprosiła o przekazanie dokumentów przedstawicieli związku zawodowego celników (załączniki nr 4a, 4b, 4c, 4d, 4e) oraz zaproponowała aby prace nad tematem przenieść do odpowiedniego zespołu, z uwagi na rozpoznanie się z tematem. Pani Przewodnicząca zaproponowała, aby temat przeszedł do Stałego Zespołu Roboczego ds. Rynku Pracy, Zatrudnienia, Wynagrodzeń i Świadczeń Socjalnych, poddała dyskusji propozycje.

Wojciech Włodarczyk – Pracodawcy RP

Zgodził się z przeniesieniem na zespół, ponieważ jest zbyt mało wiedzy na podjęcie decyzji, Dopomniął się o to opracowanie prof. Modzelewskiego. Prof. Modzelewski, jest związany z rządzącą ekipą, ale może to plotka. Może ktoś nam wyjaśni jak to jest na zachodzie Europy?

Dariusz Jodłowski – Konfederacja „Lewiatan”

Rozumie niepokoje. Zwrócił jednak uwagę na to, że nie mamy takiego zespołu, którego kompetencje można przypisać do któregoś zespołu. Każdy z partnerów w Radzie, wypracował sobie pogląd w sprawie, oraz ma specjalistów którzy wspomogli by dyskusje. Pan D. Jodłowski zarekomendował cierpliwość, bo z informacji także medialnych wynika, że w najbliższym czasie rząd przedstawi pakiet propozycji ustaw w ramach jednolitego pakietu podatkowego. Funkcje urzędów będą konsekwencją tego pakietu. Trudno dziś rekomendować rozwiązania co do struktur, jak nie wiadomo jaki będzie pobór tych podatków, jaka będzie struktura tych podatków. Może znajdziemy odpowiedź na pytania, chyba że w ramach profilaktyki, panowie chcą wypracować stanowisko partnerów społecznych, to wtedy rzeczywiście trzeba szybciej się do tego odnieść. Pan D. Jodłowski zwrócił uwagę, że mamy różne doświadczenia z formami konsultacji prowadzonych przez rząd. Możemy nie zdążyć, zanim coś zostanie w nocy uchwalone. Zawniioskował o nie przetrzucanie tego do prac w zespole.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Zaproponowała powołanie zespołu doraźnego.

Tomasz Pitucha - strona rządowa

Podziękował za głos przedstawicieli związku zawodowego. Zwrócił jednak uwagę na słowa, przedstawicieli Celnicy.pl, że nie będą odnosili się do spraw pracowniczych. A to jest forum dialogu właśnie o sprawach pracowniczych. Kształt ustawy o KAS nie jest prerogatywą WRDS. My tu możemy rozmawiać o tym ilu pracowników straci pracę, o warunkach zatrudnienia. Do wypracowywania kształtu ustawy jest Sejm, jest rząd i są posłowie. Zdanie możemy mieć. Ale strona pracodawców i pracowników jest tu po to, żeby uzgadniać warunki pracy i takie zakresy. Następnie odniósł się do pisma związku zawodowego (załącznik nr 4f), zadał pytanie czy są publiczne wypowiedzi, ile publicznych urzędów zostanie zlikwidowana i które to będą urzędy. Nie słyszał takich wypowiedzi. Zwrócił uwagę,

że podstawą działania posłów są raporty międzynarodowego funduszu walutowego i Komisji Europejskiej, która ukazuje wady i braki w naszym systemie podatkowym. Dlatego te straty państwo ponosi na nieuczelnym systemie operacji, które się na granicy dzieją. Należy się odnosić do konkretnych stwierdzeń i o to zapytać, o konkretne postulaty. Utrzymanie kształtu służby celnej należy rozpatrywać w kontekście spójności całego systemu i projekt się na tym skupia. Żeby nie tracić 2x więcej np. w lukach Vat mamy współczynnik 26, 7 % a w UE średnia 15,2 %. Tracimy tyle tego podatku także z powodu operacji dokonywanych przez granicę. Celem w samym sobie nie jest likwidacja służby celnej ale reorganizacja systemu poboru podatków, systemu skarbowego, celnego, po to aby był bardziej efektywny.

Małgorzata Sokół – strona samorządowa

Zwróciła uwagę na to, że strona związkowa nie zwróciła się po to aby rozpatrywać zapisy poszczególnych elementów reformy, ponieważ my tych zapisów nie znamy. Niemniej zdaniem Pani M. Sokół, bardzo niepokojące to jest to, że nie ma konsultacji społecznych, ani dialogu. Zaproponowała przyjęcie stanowiska, nawołującego to szerokich i uczciwych konsultacji społecznych. Tych konsultacji nie ma dlatego środowiska pracownicze się obawiają. Dobra praktyka konsultacji społecznych aktów prawnych, nie powinna być tak prowadzona jak jest to zrobione w tym przypadku.

Mirosława Gałań - BCC

Powiedziała, że nie zgadza się z przedstawicielem ze strony rządowej – Panem T. Pituchą. My jesteśmy dialogiem społecznym różnych grup społecznych. Pani M. Gałań, w celu przywołania strony rządowej, z uwagi na brak czasu na analizę tych spraw zaproponowała, aby każdy z nas przygotował w oparciu o swoich ekspertów stanowisko. Następnie dokonalibyśmy porównania stanowiska w formie dyskusji. My sami choćbyśmy dostali gro dokumentów nie wypracujemy ekspertyzy.

Zbigniew Rymsza – Konfederacja „Lewiatan”

Zaproponował przyjęcie innego rozwiązania, mianowicie aby wybrać podkomisję. Przychylił się do propozycji przyjęcia stanowiska zaproponowanego przez Panią M. Sokół, oraz do skierowania sprawy do pracy w podkomisji.

Dariusz Jodłowski – Konfederacja „Lewiatan”

Zwracając się do Pani Mirosławy Gałań, przyznał że rzeczywiście wszystkie organizacje mają ekspertów. Pan Wojewoda ma chyba największą wiedzę jak wygląda procedowanie na temat tego pakietu ustaw podatkowych. Wydaje się, że powoływanie grupy ekspertów do wypowiedzania się o jakimś wycinku prawa jest przedwczesne. Przyznał, że to co powiedziała Pani M. Sokół jest sensowne, ponieważ odwołuje się do tego aby odbudować ten dialog. WRDS jest powołana do profilaktyki zagrożeń w obszarze społeczno-gospodarczym. To są te zagrożenia którymi się powinniśmy zajmować. Ale trzeba się zajmować ale profesjonalnie. Chyba przedstawiciel rządu też się pod tym podpisze, chodzi o postulat aby odpowiednio wcześniej przedłożyć do konsultacji, i związkowcy się do tego ustosunkują.

Marek Kołodziejczyk - FZZ

Dialog jest najważniejszy, to jest trochę upokarzające dla drugiej strony obojętnie kogo to dotyczy, jak się coś robi z nimi bez nich. Tu jest bardzo dobry wniosek, żeby zwrócić się do strony organizującej reformę, aby się spotkała z pracownikami i podjęła rozmowę i dyskusję. My zbierając dokumenty nie chcemy się odrzekać od pomocy dla Państwa ale musi pójść sygnał, bo powoływanie dziś nadzwyczajnego zespołu odwlecz to w czasie. Możemy zrobić to przez zespół istniejący. Jest możliwość spływu dokumentów do nas, a nasi eksperci się wypowiedzą. Zaapelował aby powściągnąć entuzjazm rozpatrzenia zaraz problemów, na które nie mamy wpływu, a zajmijmy się tym na co mamy wpływ.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Położyła kres przedstawianiu propozycjom i zaproponowała, aby przekazać zespołowi któremu Przewodniczy Pani M. Sokół.

Henryk Smolarz – strona samorządowa

Zwrócił uwagę, że w dalszym ciągu brak jest informacji co się dzieje z projektem. Jest to inicjatywa poselska dlatego procedowanie jest skrócone, i nie było dyskusji na wiele tematów. Od początku funkcjonowania WRDS większość projektów składanych było jako inicjatywa poselska, przez co skracano drogę i nie było dyskusji na wiele tematów. Projekty w ten sposób składane, nie mają konsultacji społecznych, nie mają konsultacji międzyresortowych, nie są kierowane do komisji, ani na RDS ani na WRDS. W związku z tym jest apel aby dyskutować. Apel aby kluczowe projekty, były konsultowane szczególnie, gdy to dotyczy projektu. Zespół w resortach przygotowuje i tak takie projekty mimo, że przechodzą drogę poselską. Następnie Pan H. Smolarz odniósł się do swojego zdania prezentowanego także na Prezydium, że tu najważniejsze są sprawy pracownicze. Nie muszą być nowe instytucje umiejscawiane w siedzibach centralnych, gdyby zagwarantowano że potencjał zostanie wykorzystany. Dziś praca jest możliwa w dowolnym miejscu. Należy rozważyć ten czynnik społeczny.

Małgorzata Wrzolek – radca prawny WRDS

W końcu to tak duża reforma, dlatego nie wyobraża sobie, aby nie trafiła ona do RDS. Mając na względzie art. 5 i art. 11 ust 2 naszej ustawy RDS uznając skutki odległe w województwie też mógłby nam przekazać projekt do konsultacji.

GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘTYM ROZWIĄZANIEM CO DO PRZYJĘCIA STANOWISKA NR 6/2016 WOJEWÓDZKIEJ RADY DIALOGU SPOŁECZNEGO Z DNIA 27 WRZESNIA 2016 R. W SPRAWIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH W PROCESIE LEGISLACYJNYM ORAZ SKIEROWANIA DALSZYCH PRAC NAD TEMATEM DO PRAC W STAŁYM ZESPOLE ROBOCZYM DS. RYNKU PRACY, ZATRUDNIENIA, WYNAGRODZEŃ I ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH WRDS.

Głosy za	- 18
Głosy przeciw	- 0
Głosy wstrzymane	- 0

Stanowisko nr 6/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie konsultacji społecznych w procesie legislacyjnym stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Złożyła podziękowanie przybyłym gościom za wsparcie w dojściu do przyjętych na dzisiejszym spotkaniu rozwiązań.

Ad.4. Wskazanie przez WRDS kandydatów do Rady Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Poinformowała, iż do Biura WRDS, wpłynął wniosek Przewodniczącej FZZ Doroty Gardias w sprawie zgłoszenia kandydatury Pani Lucyny Dargiewicz do Rady Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia (załącznik nr 6a). Wniosek o zgorszenie kandydata nadesłała także Konfederacja „Lewiatan” w osobie Pana Dariusza Jodłowskiego (załącznik nr 6b). Przypomniała, że WKDS poprzednio rzeczywiście typował kandydatów. Dotychczas strona związkowa miała miejsce i był to przedstawiciel „Solidarności”. Taka jest nasza rola więc powinniśmy sami wskazać kandydata, nikt nie powinien nam narzucać personalnie – stwierdziła.

Wojciech Włodarczyk – Pracodawcy RP

Powiedział, że jest w tej Radzie, i nie rozumie skąd ten pomysł zmiany, ponieważ kadencja się kończy w przyszłym roku.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Kadencja trwa i takie rzeczy się dzieją – zapytała.

Małgorzata Wrzolek – radca prawny WRDS

Powiedziała, że temat nie jest jej obcy, ze względu na to, że obsługuje prawnie Sejmik WL, który także wskazuje kandydatów do tej Rady. Wyjaśniła jak na podstawie przepisów kształtuje się skład Rady (poniżej art. 106 cytowanej przez Panią Mecenasa ustawy).

Zapytała czy jest wniosek Ministra w sprawie powołania nowego składu Rady? Rozumiem, że wniosku ze strony Ministra nie ma?

Ustawa z dnia z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:

Art. 106. 1. W oddziałach wojewódzkich Funduszu działają rady oddziałów wojewódzkich Funduszu o charakterze opiniodawczo-nadzorczym.

2. W skład rady oddziału wojewódzkiego Funduszu wchodzi dziewięciu członków będących ubezpieczonymi zamieszkującymi na obszarze działania danego oddziału wojewódzkiego Funduszu, powoływanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, w tym:

- 1) dwóch członków powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez sejmik województwa;*
- 2) dwóch członków powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez właściwego wojewodę;*
- 3) jednego członka powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez konwent powiatów z danego województwa;*
- 4) [\(78\)](#) jednego członka powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez właściwą miejscowo wojewódzką radę dialogu społecznego;*
- 5) jednego członka powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez organizacje pacjentów działających na rzecz praw pacjenta, zgłoszonych w terminie 14 dni od dnia publikacji na stronach Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia ogłoszenia o zamiarze powołania członka rady;*
- 6) jednego członka powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez reprezentatywne organizacje pracodawców;*
- 7) jednego członka powołuje się spośród kandydatów wskazanych wspólnie przez właściwego szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego, właściwego komendanta wojewódzkiego Policji i właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.*

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Przypomniała, jak wyglądał wybór członków. Powiedziała, że nie wiedziała, że kadencja się nie skończyła.

Dariusz Jodłowski – Konfederacja „Lewiatan”

Określną drogą możemy ustalić, dlaczego to wpłynęło czytając tą ustawę. Tam opisany jest sposób wybierania .

Marek Kołodziejczyk - FZZ

Z pozyskanych przez Pana M. Kołodziejczyka informacji kadencja trwa. Dlatego że nie mamy teraz kompetencji, należy odpisać Przewodniczącej, że kadencja upływa w przyszłym roku. W imieniu FZZ złożył przeprosiny.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Z uwagi na zaistniałą sytuację oraz brak wniosku Ministra i oficjalnej informacji o zakończeniu kadencji Rady, postanowiła zamknąć ten punkt. WRDS zajmie się powtórnie tematem, kiedy przyjdzie potrzeba wskazywania kandydatów.

Ad. 5 Praktyczne aspekty działania WRDS i zespołów roboczych WRDS

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Poinformowała członków WRDS, że z informacji uzyskanych z RDS, WRDS zostają przy Marszałkach. (załącznik nr 7). Poprosiła o głos Pana Jodłowskiego.

Dariusz Jodłowski – Konfederacja „Lewiatan”

W imieniu wszystkich złożył podziękowanie „Solidarności”, że Piotr Duda sobie przypomniał o ustaleniach, że kiedyś się umówiliśmy, że nie wcześniej niż po 2 latach będziemy dokonywali ewentualnych zmian w zasadach funkcjonowania WRDS. Zobaczymy co to da. Jako partnerzy społeczni, przeżyliśmy różne relacje między urzędem wojewody i marszałkowskim i chcemy relacje konstruktywnie budować, tu nie chodzi o to kto jest silniejszy, tylko umieć rozmawiać. Mamy trochę spokoju – skwitował.

W sprawie przedmiotu pkt 4 zawniósł, aby Prezydium WRDS opracowała krótkim regulamin procedowania w zespołach roboczych. Powiedział, że od uczestników w zespołach odbiera sygnały, że zespoły często odbiegają od istoty wypracowanych stanowisk eksperckich i się zajmują nie tym co jest potrzeba, tj. efektywnością pracy. To jest praca społeczna. Stanowisko partnerów społecznych jest najstabilniejszym elementem na zespole roboczym. Uważa, że należy przypomnieć przewodniczącym, że przedstawiciele partnerów są głównymi twórcami. Eksperci są tylko ekspertami – potrzebne jest dyscyplinowanie, agenda, czas wnoszenia problematyki.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Przypomniała, że mamy Regulamin WRDS, gdzie jest zapisane co uchwaliliśmy w tym jak ma wyglądać praca zespołu. Praktyka pokazuje, że trzeba zmienić Regulamin. Dlatego dziś jest potrzeba, aby się przyjrzeć temu, co byśmy zmienili. Pewne rzeczy nie podobają w pracach zespołu. Ale w zespole są przewodniczący, którzy często nie mają przełożenia. Wchodzi brak doświadczenia i polityka. Na zespoły są zapraszani często polityczni doradcy, którzy chcą pewne rzeczy przepychać. Na plenarnym byłoby inaczej. Mieliśmy doświadczenie, że zespół ds. szkolnictwa musiał nowe stanowisko wypracować. Dziś też doświadczyliśmy, że nie było jednolitego stanowiska. Dlatego my jako doświadczeni musimy się zastanowić jak zapisać pewne rzeczy w Regulaminie. Profesjonalnie. Dialog musi wyglądać coraz lepiej. Podziękowała obsłudze Biura WRDS za wykonaną dotychczas merytoryczną pracę. Zaapelowała nad zastanowieniem nad ewentualną zmianą regulaminu na bazie własnych doświadczeń.

Ad. 6 Podjęcie Uchwały WRDS w sprawie zmiany uchwały Nr 7/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego w sprawie składu Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Pani przewodnicząca odczytała treść uchwały oraz przeprowadziła głosowanie.

GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY

<u>Głosy za</u>	- 18
<u>Głosy przeciw</u>	- 0
<u>Głosy wstrzymane</u>	- 0

Uchwała została przyjęta przez WRDS.

Uchwała Nr 29/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 7/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego w sprawie składu Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS stanowi załącznik nr 8 do niniejszego Protokołu.

Ad. 7 Wolne wnioski

Marek Kołodziejczyk – FZZ

Zwrócił uwagę, że nie był dotychczas zwoływany zespół ds. Infrastruktury i Transportu WRDS, a jako Przewodniczący tego zespołu, widzi taką potrzebę ze względu to, że ustawa w planie transportowym wyprowadza pewne zmiany od 1 stycznia 2017 r. Interesują nas umowy transportowe i plan transportowy w województwie i poszczególnych powiatach. W kolejnym punkcie porozmawiamy o sytuacji przewozowej PKP bo jest zamiar wyłączenia pewnych linii kolejowych, np. linii 007 Warszawa -Dorohusk, jest w planie ograniczenie linii 68 Lublin - Stalowa Wola. Poprosił o uczulenie swoich przedstawicieli w zespole ze będzie w tym przedmiocie zwołany niebawem zespół.

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Zaproponowała zwołanie Posiedzenia Prezydium na dzień 5 października 2016 r. na godz. 9:00.

Henryk Smolarz – strona samorządowa

Wracając do tematu reformy administracji skarbowej i celnej zwrócił uwagę członków WRDS, że temat reformy skarbowej i celnej i utworzenia KAS, jest już na etapie zaawansowanych prac w Sejmie, prace rozpoczęły się w ubiegłym tygodniu. Nie odbyły się w tej sprawie konsultacje społeczne, ponieważ projekt został głoszony jako projekt poselski.

Ad. 8 Zakończenie posiedzenia

Wiesława Janczak – Przewodnicząca WRDS, OPZZ

Na tym zakończyła obrady posiedzenia.

Protokolant

/-/Beata Bodejko-Mazur

PRZEWODNICZĄCA
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
Województwa Lubelskiego

/-/ Wiesława Janczak

Załączniki do Protokołu:

1. Imienna lista osób obecnych na posiedzeniu plenarnym WRDS w dniu 27 września 2016 r.
2. Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych:
  - 2a. Pismo inicjujące temat Pani Marii Olszak – Winiarskiej.
  - 2b. Stanowiska samorządu pielęgniarek:
    - Stanowisko Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Zamościu z dnia 15.07.2016 r. w sprawie propozycji Ministra Zdrowia dot. zmian systemowych kształcenia pielęgniarek i położnych,
    - Stanowisko nr 1 Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Lublinie z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie propozycji Ministra Zdrowia dotyczącej wprowadzenia zmian systemowych w obszarze kształcenia pielęgniarek polegających na powrocie do poprzedniego systemu kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa w formie liceów medycznych,
    - Stanowisko z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie propozycji Ministra Zdrowia dotyczącej wprowadzenia zmian systemowych w obszarze kształcenia pielęgniarek polegającej na powrocie do systemu kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa w liceach medycznych/technikach.
  - 2c. Raport Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych „Zabezpieczenie Społeczeństwa Polskiego w świadczenia pielęgniarek i położnych”.
  - 2d. Raport OZZPIP – warunki pracy i zatrudnienia pielęgniarek i położnych.
  - 2e. Materiał Stałego Zespołu Roboczego d. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS z dnia 14 września 2016 r. w sprawie projektów zmian kształcenia zawodowego osób wykonujących świadczenia pielęgniarstwa i położnicze, proponowanych przez resort zdrowia.
3. Stanowisko Nr 5/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie projektów zmian kształcenia zawodowego osób wykonujących świadczenia pielęgniarstwa i położnicze, proponowanych przez resort zdrowia.
4. Materiały dot. reformy administracji skarbowej i celnej i utworzenia KAS:
  - 4a. Pismo Celników.pl do Klubów Parlamentarnych,
  - 4b. Artykuł z Monitora prawa celnego i podatkowego – A. Halicki „Analiza projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o KAS”,
  - 4c. W. Modzelewski – Opinia w zakresie potencjalnych skutków wejścia w życie przepisów projektowanej ustawy o KAS,
  - 4d. Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r. w przedmiocie poselskich projektów ustawy o KAS oraz ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o KAS,
  - 4e. Opinia Sądu Najwyższego o poselskich projektach ustaw o KAS,
  - 4f. Pisma inicjujące:
    - Celnicy.PL
    - poseł Stanisław Żmijan
5. Stanowisko nr 6/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie konsultacji społecznych w procesie legislacyjnym.

6. Wskazanie przez WRDS kandydatów do Rady Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia:
  - 6a. Kandydatura Pani Lucyna Dargiewicz,
  - 6b. Pismo do Przewodniczącej Wiesławy Janczak od Pracodawców Lubelszczyzny Lewiatan.
7. Pismo do WRDS w sprawie stanowiska Prezydium RDS odkładającego prace nad rewizją ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach Dialogu Społecznego.
8. Uchwała Nr 29/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 7/2016 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego w sprawie składu Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS.
9. Praktyczne aspekty działania WRDS i zespołów roboczych WRDS:
  - 9a. Pismo do Przewodniczącej Wiesławy Janczak od Pracodawców Lubelszczyzny Lewiatan w sprawie „praktycznych aspektów działania WRDS i zespołów roboczych WRDS”,
  - 9b. Regulamin Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.